

עשרה בנות - הציפיה לישועה

א. האובדן- ואי הרגשתו

מעשה באישה, שבלידת בנה הבכור נקלעה לסכנה, והרופא הסביר לבני המשפחה שאין אפשרות להציל את הבן והאם כאחד. ויתרה האם על חייה (אעפ"י שלפי ההלכה, חייה קודמים) אך בקשה:

* חשבו, מה בקשה האם? _____

אותה אם בקשה, שכשבנה יגדל יספרו לו על אמו שמסרה נפשה למענו, ויבקשוהו לומר קדיש לעילוי נשמתה. ואכן משגדל הילד ספרו לו כדברים האלה.

* מה לדעתכם, תגובתו של הילד? _____

אותו ילד טען: איני מכיר אותה, אין לי כל רגש כלפיה ולכן גם איני חש מחויבות למלא בקשתה!

כתבו את דעתכם על התגובה _____

סיפור זה הינו משל לעם ישראל. האב - הוא הקב"ה, האם - מהווה משל לבית המקדש, והבן זהו _____ כשחטאו ישראל, ונשקפה סכנה להם ולבית המקדש, בחר הקב"ה להציל את בניו - ושפך חמתו על עצים ואבנים. הרס את בית המקדש ולא חמל, אך מהבנים נדרש להכיר באובדן של בית המקדש, להצטער על חורבנו ולצפות לבניינו ולישועת עם ישראל. האם איננו מתנהגים כאותו בן נואל?!

ההלכה המובאת להלן יכולה להמחיש לנו את גודל הצורך להתאבל: יש להטמין את הסכינים קודם ברכת המזון (קצוש"ע סימן מ"ג) והסיבה לכך - שהיו אנשים שמרב צער על החורבן, כשהגיעו לברכת "ובנה ירושלים" - נטלו אתהסכינים וחתכו עצמם . . .

האם יש לנו קשר לדרגה זו? _____

ב. הגורמים לאי הרגשת הצער

מדוע הבן לא חש בצער?

* חשבו: מי חש צער רב יותר על מומו. עיוור מלידה או מי שאיבד מאור עיניו באמצע ימיו? _____

מדוע? _____

למי מבין שניהם דומה הנער? _____ מדוע? _____

הבן לא יודע מה חסר לו, ולכן אינו חש בצער על החסר.

* מאמר חז"ל: "עבר ושנה - נעשה לו כהרגל"

כוחו של ההרגל - רב מאוד החפץ חיים סיפר על עצמו, שבפעם הראשונה שבה ראה חילול שבת - פרץ בבכי נורא ואיום, בפעם השניה - בכה מאוד, אך בעוצמה פחותה יותר, ובפעם השלישית - בכה עוד פחות.

גם הבן שכל ימיו רגיל לחסרונה של האם, כבר לא חש בחדות את תחושת הצער.

גם אנו כמו הבן, סובלים משני גורמים המטשטשים אצלנו את הציפיה לגאולה. סכמו אותם: 1. _____

2. _____

אך אסור לנו להשלים עם חסרונו של בית המקדש ולהתרגל לכך, כי כידוע - כל דור שלא נבנה בו בית המקדש כאילו נחרב בימיו.

ולכן אין מקום להרגל ולהשלמה עם החורבן.

ג. התעוררות לציפיה לגאולה

כנגד שני גורמים אלו, יש דברים המסייעים לנו לעורר בנו את הרגש הרדום.

« כנגד ההרגל המשכיח ומשכך את הכאב - תוקנו הצומות שבהם מוטל עלינו לזכור את החורבן ולחוש את האבל וכך נאמר: כל השרוי בתענית לא ינהג עינוגים בעצמו, ולא יקל ראשו ולא יהא שמח וטוב לב, אלא יהא דואג ואונן

כמו כן יש הלכות שתפקידן להזכיר את חורבן ירושלים "תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי, אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי" (תהילים קל"ז)

*כתבו אילו הלכות שהן זכר לחורבן ידועות לכם?

*עיינו גם בקצושי"ע סימן קכ"ו והוסיפו דינים נוספים:

« כנגד חוסר הידע שלנו על תפארתה של ירושלים בזמן בית המקדש עלינו ללמוד מה היה מצבו של עמ"י - ברוחניות ובגשמיות - בזמן שבית המקדש היה קיים, וכמה גדול החיסרון כיום. סמנו ליד כל מאמר חז"ל, האם הוא מתאר מעלה רוחנית או גשמית. (המאמרים מהספר "שערי בית ה") - "יפה נוף" - מי שלא ראה ירושלים בתפארתה לא ראה כרך נחמד מעולם" (סוכה נ"א) - לא נכשל אדם (בעבירה בשוגג) בירושלים מעולם - לא נפלה דלקה בירושלים מעולם - ולא היתה מפולת בירושלים מעולם - בירושלים היה ריח טוב ונעים, עצי ההסקה - של קינמון היו, ובזמן שהיו מסיקין בהם היה ריחן נודף בכל ארץ ישראל - עיינו בפרקי אבות פרק ה' וצטטו מתוך עשרה הניסים שנעשו בירושלים בזמן בית המקדש

ד. חובת הציפיה לישועה

« הרמב"ם: כל מי שאינו מאמין בו (במשיח) ואינו מצפה לו - כאילו כפר בתורת משה רבנו בשמים ישאל האדם מספר שאלות ואחת מהן: ציפית לישועה - החפץ חיים מדמה את הציפיה לציפיתו של הצופה, העומד על אם הדרך וצופה ומסתכל אם הדבר המיוחל מגיע כך עלינו לצפות למשיח: _____

כידוע, ליד מיטתו של החפץ חיים היו מוכנים בגדי שבת לצורך קבלת פני המשיח. על הרב וכטפויגל, המשגיח מליקווד זצ"ל, מספרים שגידל את ציפורן אגודלו הימנית כדי שיוכל למלוך עופות לקרבנות בבית המקדש. ציפיתם של גדולי ישראל היתה מוחשית!

העתיקו מיי"ג עיקרי אמונה את העיקר הי"ב, המדבר על ציפיה למשיח:

«מלבד החיוב לצפות לביאת משיח, הציפיה מעוררת את הגאולה.

בשעה שהחריב הקב"ה את ביהמ"ק באו האבות לנחמו, ולא קיבל קפץ יצחק ואמר: שמא אבדה תקווה? אמר הקב"ה: יש דור מצפה למלכותי - מיד הם נגאלים.

כתבו את המתבקש מתוך הדברים המודגשים _____
« הציפיה חייבת להיות תמידית, כי נאמר במלאכי: "פתאום יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים". מהי המסקנה הנדרשת מן הפסוק? _____

«כל דור שלא נבנה ביהמ"ק בימיו - כאילו חרב בימיו" רשמו הצעות מעשיות לזרוז הישועה ולבנין הבית בימינו

כה אמר ה' ... צום הרביעי וצום החמישי וצום התשיעי וצום העשירי יהיו לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים. . .